

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Бекітемін

ТАРИХ ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚ
ИНСТИТУТЫНЫҢ ДИРЕКТОРЫ

Б.С. ЖҰМАҒҰЛОВ

2018 Ж.

«6M011500 – Құқық және экономика негіздері»
мамандығы бойынша

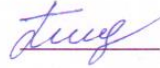
ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

АЛМАТЫ, 2018

Құрастырушылар: з.ғ.к., доцент Тилеубергенов Е.М.
э.ғ.к., аға оқытушы Шадиев Қ.Х.
ҚазҰПУ доценті Жазылбек Л.И.

«Мемлекеттік және азаматтық-құқықтық пәндер» кафедрасының мәжілісінде талқыланып,
кабылданды: № 10 хаттама, «18» 05 2018 ж.

Кафедра меңгерушісі:

Е.М. Тилеубергенов

Тарих және құқық институты
директорының оқу ісі жөніндегі
орынбасары

Д.Б. Асымова

Қабылдау емтиханының бағдарламасы Тарих және құқық институты Ғылыми кеңесінде бекітілді:
№ 11 хаттама, «16» 06 2018 ж.

**«М011500 – Құқық және экономика негіздері» мамандығы
бойынша магистратураға түсуге арналған
БАҒДАРЛАМА**

МИКРОЭКОНОМИКА ПӘНІ

1-тақырып. Микроэкономикаға кіріспе

Негізгі микроэкономикалық түсініктер. Экономикадағы таңдау және шектеу. Әр түрлі экономикалық жүйелердегі ұштастыру мәселелері. Айналым моделі.

2-тақырып. Сұраныс пен ұсыныс

Сұраныс. Сұраныс көлемінің және сұраныстың өзгеруі. Ұсыныс туралы түсініктер. Ұсыныс көлемінің және ұсыныстың өзгеруі. Нарықтағы тепе-теңдік. Сұраныстың тауар бағасына қатысты икемділігі. Сұраныстың тұтынушы табысына байланысты икемділігі. Сұраныстың тоғыспалы икемділігі. Ұсыныс икемділігі.

3-тақырып. Тұтынушы теориясы

Тұтынушылар талғамы. Тұтынушылар қалауы. Тұтынушы бюджетінің шектеулілігі. «Табыс-тұтыну» және «баға-тұтыну» қисықтары.

4-тақырып. Өндіріс теориясы

Өндірістік функцияның кейбір жалпы қасиеттері. Жалпы, орташа және шекті өнімдердің түсінігі. Орташа және шекті өнімдердің арасындағы өзара байланыс. Факторлар икемділігі. Изокванта. Өндіріс факторларының өзара алмасуы. Өндіріс ауқымының өсу тиімділігі. Өндіріс функциясының түрлері. Өндірістің қысқа мерзім кезеңіндегі шығындары. Орташа және шекті шығындар. Шекті, орташа айнымалы және орташа жалпы шығындар арасындағы қатынас. Изокоста және кіші шығындар қағидасы. Өсу траекториясы. Ұзақ мерзім кезеңіндегі өндірістік шығындар.

5-тақырып. Жетілген бәсеке

Жетілген бәсеке нарығының негізгі сипаттамасы. Жетілген бәсекелес фирманың қысқа мерзімді кезеңде пайданы мейлінше арттыруы. Жетілген бәсекелес фирманың қызметін тоқтату. Жетілген бәсекелес фирманың шығынын мейлінше азайту. Қысқа мерзімді кезеңде фирманың қызметін тоқтату. Бәсекелес фирманың іс-әрекеті. Бәсекелес нарықты талдауда тұтынушы мен өндірушілер ұтымы.

Монополистің өнім көлемі. Монополиялық биліктің көрсеткіштері. Нақты монополиялаудың белгілері. Монополиялық бағаны қалыптастыру ережелері. Бір тауар өндіретін монополия. Монополиялық биліктің әлеуметтік шығындары. Мемлекет тарапынан монополияны реттеу. Баға кемсітушілігі.

Курно дуополиясының үлгісі. Олигополия жағдайындағы фирманың стратегиясы және ойын теориясы. Картелдің құрылуы. Баға белгілеудегі басымдылық.

6-тақырып. Экономикадағы жалпы тепе-теңдік

Жалпы тепе-теңдікке жету. Жалпы тепе-теңдік теңдеулерінің жүйесі. Вальрастың жалпы тепе-теңдік үлгісі. Алмасу тиімділігі. Парето тиімділігі. Тиімділік және әділдік. Сыртқы әсерлер (экстерналийлер). Теріс әсерлер. Түземелі салықтар мен субсидиялар. Коуз теориясы. Таза қоғамдық игіліктер. Таза жеке игілік.

«МЕМЛЕКЕТ ЖӘНЕ ҚҰҚЫҚ ТЕОРИЯСЫ» ПӘНІ

I тарау. Мемлекет және құқық теориясы ғылым ретінде.

1 тақырып. Мемлекет және құқық теориясының пәні.

1.1. Мемлекет және құқық теориясы ғылыми пәнінің түсінігі. Жалпы мемлекет және құқық теориясының пәні - негізгі заңдылықтардың пайда болу, мемлекет және құқықтың функцияларымен дамуы. Мемлекет және құқық теориясының пәні оқу тәртібі ретінде.

1.2. Құқық теориясы және мемлекет теориясы дербестік қатынастағы ғылыми тәртіптер ретінде.

1.3. Мәдениет тарихындағы мемлекет және құқық танымына түрлі әдістемелер: догматикалық, діни, табиғи-құқықтық, сыныптық. Құқық мектебі.

2 тақырып. Мемлекет және құқық теориясының әдістемесі.

2.1. Мемлекет және құқық теориясы пәні мен объектісінің ұғымы.

2.2. Мемлекеттік-құқық құбылыстардың қазіргі ғылыми әдістері. Құқық пен мемлекетті зерттеудегі жалпы ғылыми және жеке ғылыми әдістерінің арақатынасы.

Құқық пен мемлекетті оқудағы диалектикалық әдістеме. Мемлекеттік-құқық құбылыс зерттеуіндегі тарихи пікірлер.

2.3. Ғылыми ойлау тәсілдері. Анализ, синтез, индукция, дедукция, гипотеза, ойша пайымдау.

2.4. Құқық пен мемлекет оқудағы жеке ғылыми әдіс-тәсілдер: формальды-логикалық (заңды), салыстырмалы, статистикалық, кибернетикалық, жүйелі - құрылыстық, синергетикалық және т.б.

3 тақырып. Гуманитарлық білім жүйесіндегі және заң тәртіптері жүйесіндегі мемлекет және құқық теориясы.

3.1. Қоғамдық құбылыстарды зерттеудегі ғылым жүйесінде мемлекет және құқық теориясының орны. Мемлекет және құқық теориясының философиямен, әлеуметтанумен, саясаттанумен, мәдениеттанумен қатынасы.

3.2. Мемлекет және құқықты зерттеудегі философиялық әдістеме. Құқық философиясы. Құқықтық идея және түсініктемелік ұсыныс: ерік, азаттық, жалпы игілік; мемлекеттілік; саясаттық институттар, мемлекет, азаматтық қоғам; саясат; билік; әділеттілік, теңділік, мейірімділік.

3.3. Әлеуметтік құқық.

3.4. Құқық және мемлекет энциклопедиясы.

3.5. Заң пәндерінің жүйесіндегі мемлекет және құқық теориясының орны мен рөлі: теориялық - тарихтық, салалық және арнайы колданбалы. Ғылыми-зерттеулік, интеграциялық, бағдарлық, тәрбиелік, мемлекет және құқық теориясының прогностикалық және әдістемелік функциялары.

3.6. Құқық және мемлекет теориясы курсының жүйесі заңдық халықаралық көзқарастың қалыптасуындағы және заңгердің мамандығының қалыптаса бастауында мемлекет және құқық теориясының рөлі.

3.7. Қазақстандағы мемлекет және құқық теориясының қазіргі замандағы жағдайы, оның дамуы.

II. Тарау. Мемлекет және құқық теориясының пайда болуы және түрлері.

3 тақырып. Мемлекет және құқық теориясының пайда болуы.

4.1. Рулық құрылыс. Рулық құрылыс кезіндегі басқару органдары және жүріс-тұрыс нормалары. Алғашқы қауымдағы биліктің табиғаты. Еңбек өндірісіндегі даму және жеке меншіктің пайда болуы.

4.2. Қоғамдық стратификация, саяси теңсіздік пен жан-жалдың пайда болуы. Алғашқы қауымның рулық-тайпалық ұйымнан біртіндеп мемлекетке ауысуы.

4.3. Мемлекеттің құрылуының нышандары: бұқаралық билік (аппарат), тұрғындардың территориялық бөлінуі, салықтар мен заемдар. Мемлекеттілік. Егеменділік. Құқықшығармашылық мемлекеттің нышаны ретінде.

4.4. Әр-түрлі халықтардың мемлекеттілігінің құрылуының ерекшеліктері. Мемлекеттің еуропалық, азиаттық, американдық, африкалық даму модельдері. Қазақстан территориясында мемлекеттіліктің пайда болуы. Қазіргі уақытта жаңа мемлекеттердің пайда болуы.

4.5. Мемлекеттің пайда болуының негізгі теориялары: теологиялық, патриархалдық (патернализм), шарттық, зорлық, материалистік (класстық).

4.6. Құқықтық пайда болуы. Рулық құрылыстың мононормалары, олардан салт-дәстүр, мораль және мінез-құлықтың бөлініп шығуы. Құқықтың құрылуының негізгі тәсілдері. Құқықтың алғашқы қауымның әлеуметтік нормаларынан айырмашылығы.

4.7. Құқықтың пайда болуының негізгі теориялары: шынайы-құқықтық (шарттық), теологиялық, психологиялық, материалистік (класстық).

5 тақырып. Мемлекет және құқықтың дамуының негізгі кезеңдері (типологиясы).

5.1. Мемлекет және құқықтың дамуының уақыт аралықтары. Мемлекет және құқықтың түрлерінің түсінігі. Мемлекет және құқықтың типологиясының критериялары.

5.2. Құқықпен мемлекеттің уақыт аралықтарының материалистік (марксистік) жолдарының қоғамдық-экономикалық формацияның түрлерінен қатынасында: құлиеленушілік, феодалдық (капиталистік), әлеуметтік мемлекет пен құқық.

5.3. Мемлекет және құқықтың уақыт аралығындағы хронологиялық көзқарас. Ежелгі әлемдегі, орта ғасырдағы, жаңа және жаңа уақыттағы мемлекет және құқық.

5.4. Мемлекет және құқық типологиясына өркениеттік көзқарас. Өркениет типологиясының және оның мемлекеттілігінің негізі. Қазіргі заманғы өркениеттік мемлекеттілігі. "Адамгершілік өлшем", құқық және адам бостандығы, оның толықтылығы және кепілділігі мемлекеттілік прогрессивтілігінің нышаны ретінде.

5.5. Дәрежелік цивилизация және оның құқық пен мемлекеттіліктегі бар сипатына эсер етуі.

5.6. Зайырлық теократиялық мемлекеттер.

5.7. Қазіргі замандағы құқықтық жүйесінің классификациясы романо-германдық және англосаксондық құқықтық жүйелер. Дәстүрлік және діндік (иудейлік, мұсылмандық) құқық жүйелер.

5.8. Құқық және мемлекеттің түрлерінің эволюциялық және революциялық ауысуы жолдары. Ауысу кезіндегі құқық пен мемлекет. Қазіргі мемлекеттілік пен Қазақстан Республикасының құқығының ауысу жағдайы.

III. Тарау. Мемлекет теориясы.

6 тақырып. Мемлекеттің мәні.

6.1. Мемлекеттің түсінігі. Мемлекетті әлеуметті белгілеудегі дуализм: мемлекет қоғамды басқару әдісі және жанжалды шешу құралы ретінде.

6.2. Мемлекеттің жалпы әлеуметтік мәселелері.

6.3. Мемлекеттің түсінігінің әртүрлілігі

6.4. Мемлекеттің белгілері, оның басқа қоғамдардан айырмашылығы

7 тақырып. Мемлекеттің түрлері.

7.1. Мемлекеттің түрлерінің түсінігі. Мемлекеттің түрлерінің және әлеуметтік белгіленудегі мәнінің арақатынасы.

7.2. Мемлекеттің түрлерін анықтайтын факторлар: географиялық, экономикалық, саяси, тарихтық, ұлттық.

7.3. Басқару формасы. Монархия және оның түрлері: ортағасырдағы абсолюттік және шектеулі монархиялар. Шығыс деспотиясы. Феодализм кезіндегі ертефеодалдық, өкілділік және абсолюттік монархия. Дуалистік парламенттік монархиялар. Республика және оның түрлері. Аристократиялық және демократиялық мемлекеттер. Республика-қала. Парламенттік және президенттік республика. Кеңестік және халықтық -демократиялық республика. Республикалардың аралас түрлері.

7.4. Мемлекеттік құрылым формасы. Унитарлық мемлекет. Мемлекеттік әкімшілік - аумақтық бөлінуі. Ұлттық мемлекеттік құрылым. Федерация түсінігі және оның түрлері. Аралас федерациялар. Конфедерациялар. Басқа да мемлекеттік аралық ұйымдар: қоғамдастықтар, ынтымақтастық, империялар, ассоциациялар, тәуелсіз мемлекеттер одағы.

7.5 Саяси тәртіп. Демократиялық және антидемократиялық саяси тәртіптер. Реакциялық (керіартпа) тәртіптердің түрлері: зұлымдық, фашистік, тоталитарлық, автолитарлық, теократиялық, расистік, эскери биліктік. Кеңес мемлекетіндегі тоталитарлық тәртіптің ерекшелігі. Демократиялық тәртіптер: либералды - демократиялық, формальды-демократиялық, діни- демократиялық..

7.6 Қазақстан Республикасының мемлекеттік ұқсастығы.

8 тақырып. Мемлекет механизмі (аппарат).

8.1. Мемлекет механизмі туралы түсінік. Мемлекет аппаратының негізгі орналасу міндеттері мен қызметтері: бөлінуі, интернационализм, демократизм, профессионализм, егеменді мемлекет билігінің халыққа тиістілігі, азаматтардың құқық қорғау және жеке бостандықтары.

8.2. Мемлекеттік аппарат биліктерінің зорлыққа жібермеуі. Мемлекеттік аппарат қызметіндегі коррупциямен, төрешілдікпен күрес.

8.3. Мемлекеттік қызмет. Мемлекеттік қызмет кадрлары мен олардың жіктелінуі. Қазақстан Республикасында мемлекет қызметшілерін сайлап алғандағы және оларға көрсетілетін талаптардағы принциптер (амалдар).

8.4. Мемлекет органдары, оның белгілері. Мемлекеттік органдардың максаты, қызметі және компетенциясы. Мемлекеттің заң шығаратын, атқарушы және сот органдары. Мемлекеттің орталық және жергілікті органдары. Жалпы және арнайы компететциялар органдары.

8.5. Мемлекет механизміндегі биліктің материалды заттың күш құралдары (әскер, барлау, түрме, және тағы да басқа ықтиярсыз -жазалайтын мекемелер).

8.6. Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарының жалпы мінездеме жүйесі.

9 тақырып. Мемлекеттің қызметі (функциясы).

9.1. Мемлекет қызметінің мазмұны және түсінігі. Мемлекет қызметінің деректі - тарихи шарттастығы. Мемлекеттің мәні, оның максаты және қызметі. Мемлекет қызметінің әр түрлі әдістемелері және саралану негізі. Мемлекеттің ішкі және сыртқы қызметтері. Мемлекеттің тұрақты және уақытша қызметтері. Мемлекеттің әлеуметтік, экономикалық, саяси, идеологиялық қызметтері.

9.2. Қазіргі кезеңдегі мемлекет қызметінің дамуы. Азаматтардың әлеуметтік қорғаныс және адам құқықтарын қызметтері. Заңдылықты бекіту және құқықтық тәртіп қызметтері. Экологиялық қызмет. Мәдени -тәрбиелік қызмет.

9.3. Мемлекеттің сыртқы қызметтері: ата-мекенді қорғау, бейбітшілікті сақтау, басқа мемлекеттермен жан-жақты (экономикалық, мәдени және техникалық) қызметтестік.

9.4. Мемлекет қызметі және мемлекет механизмі (аппараты). Мемлекет қызметі және мемлекеттік органдардың қызметі.

9.5. Мемлекет қызметінің іске асырылуының құқықтық формасы: құқықтық шығармашылық, құқықтық қолданыс, құқықтық қорғаныс.

9.6. Қазақстан Республикасы қызметінің демократиялық жаңару кезеңіндегі, нарықтық экономикаға ауысу кезіндегі, әлемдік өркениетке кіру кезіндегі дамуы.

10 тақырып. Қоғамның саяси жүйесі.

10.1. Қоғамның саяси жүйесі туралы түсінік.

10.2. Мемлекет және басқа да қоғамдық-саяси институттары саяси жүйенің құрамды бөлігі ретінде.

10.3. Қоғамның саяси жүйесінің нормативті- мәнді негізі.

11 тақырып. Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам.

11.1. Құқықтық мемлекеттің тұжырымдамасы: теория мен тәжірибе. Құқықтық мемлекет, оның негізгі сипаттамалары.

11.2. Құқықтық мемлекеттің мақсаты, міндеттері және қызметі. Құқықтық мемлекеттің әлеуметтік белгілеулері. Құқықтық мемлекеттің саяси және өнегелі (адамгершілік) негіздері.

11.3. Құқықтық мемлекеттің негізгі белгілері. Биліктің заңға тәуелділігі. Биліктің бөлінуі, олардың теңдігі, ұстаным және қарсысалмақтық жүйелерінің қамтамасыздандырылуы. Демократиялық, тәуелсіз, объективті сот. Құқық басымдылығы мен адамдардың, азаматтардың құқығы, олардың нақтылығы, кепілділігі. Мемлекеттің құқық саласына енгізбесі: жеке бас құқығын конституциялық бекітілуі, құқықтың жоғары жағы, Конституцияның жоғарылығы.

11.4. Азаматтық қоғам туралы түсінік. Қоғамдық қозғалыс, тәуелсіз мөр, қоғамдық көзқарастарды саралау институттары - азаматтық қоғам элементтері.

11.5. Қазақстандағы демократиялық, құқықтық және әлеуметтік мемлекеттердің құрылуының теориясы мен тәжірибесі.

11.6. Либералды - демократиялық және әлеуметтік мемлекеттердің негізгі құндылығы.

11.7. Мемлекет істерінің негізгі бағынатын принциптері; қоғамдық келісім, саяси тұрақтылық, бүкіл халық игілігіне экономикалық даму, қазақстандық патриотизм, демократиялық мемлекет өмірінің мәселелерін шешу, «заңмен тыйым салынбағанның бәріне рұқсат» қағидасын азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын жүзеге асыру кезіндегі пайдалану.

IV тарау. Құқық теориясы.

12 тақырып. Қоғамдық қатынастарды нормативтік реттеу.

12.1. Қоғамдық қатынастарды нормативтік реттеудің түсінігі. Нормативтік реттеушілер: неке-отбасылық, корпоративті-топтық, мифтік-діндік, моральдық, эстетикалық, құқықтық. Нормативтік емес реттеушілер: бағалаушылық, информациялық, директивтік.

12.2. Техникалық және әлеуметтік нормалар және олардың айырмашылықтары.

12.3. Әлеуметтік нормалардың түсінігі және түрлері.

12.4. Салт. Дәстүр. Іскерлік дағдылар. Әдет-ғұрып.

12.5. Мораль және мінез-құлық нормалары.

12.6. Қоғамдық ұйымдардың нормалары.

12.7. Әлеуметтік нормалардағы жалпы және ерекшесі.

13 тақырып. Құқықтың түсінігі және мәні.

13.1. Құқықтың анықтамасы.

13.2. Қазіргі замандағы құқық түсінушілікке жалпы мінездеме: құқық түсінігіне жеке көзқарастары бар мектептердің көпшілігі. Құқықты түсінудің негізгі әдістері: нормативтік, психологиялық және әлеуметтік (құқық нормалар жиынтығы ретінде, құқық құқықтық сана ретінде, құқық құқықтық қатынастар ретінде). Әр құқық түсінушіліктің әрқайсысына бірен-саран мінездеме.

13.3. Құқық институт ретінде. Құқық бостандықтың шарасы ретінде, қоғамдық ізгілікке қатысты әділеттілік шарасы. Жеке және қоғамдық қызығушылық пен қажеттіліктерді дамыту жолындағы құқықтың орны.

13.4. Объективтік құқық және субъективтік құқық.

13.5. Құқық қызметінің түсінігі. Құқық қызметінің жүйесі: реттеушілік және қорғанушылық, тәрбиелік және информативтік.

14 тақырып. Құқық нормалары.

14.1. Құқық нормасының түсінігі. Құқық нормасы - үлгі, ереже, шара, жүріс-тұрыс масштабы.

14.2. Құқық нормасының белгілері: формалды анықтаушылық, жалпыміндеттілік,

жүйелілік, әрекеттің қат-қабаттылығы, адресаттық кейіптеушіліксізі, мемлекетпен камтамасыз етілуі, ұсынушылық-міндеттілік сипаты.

14.3. Құқық нормасының кенестен, шақырулардан, үндеулерден, ұсынушылықтан, директивтен жеке заң нұсқаулықтарынан (бұйрықтардан) айырмашылығы.

14.4. Құқық нормасының логикалық құрылысы. Құқық нормасының гипотезасы. Гипотеза түрлері. Диспозитивция - құқық нормасының басты компоненті. Құқық нормасының санкциясы. Санкция түрлері.

14.5. Құқық нормасының түрлері. Құқық нормасының саралануының критерийлері: реттеу әдісі (рұқсат ету, міндеттеу, тыйым салу), заңдық күш, реттеу пәні, әрекет ету мерзімі және ортасы, құқықтық реттеу әдісі.

14.6. Құқық нормасы мен басқа да әлеуметтік нормалар түрлерімен әрекеттесуі.

15 тақырып. Құқықтың (қайнар көздері) формалары.

15.1. Құқықтың (қайнар көздерінің) формаларының түсінігі.

15.2. Санкциялы дәстүр. Әдет-ғұрпы құқығы.

15.3. Сот және әкімшілік прецеденті.

15.4. Нормативтік құқықтық акт.

15.5. Заңдық доктрина құқықтың қайнар көзі ретінде. Заңдық мәтіндерге түсіндірме.

15.6. Нормативтік шарт құқық формасы ретінде. Нормативтік шарттардың түрлері: типтік және үлгілік, мемлекетаралық және халықаралық.

15.7. Құқық формасы мен мәнінің өзара байланысы, Құқықтағы мирасқорлық. Құқық рецепциясы.

16 тақырып. Нормативтік құқықтық акт.

16.1. Нормативтік құқықтық актілердің түсінігі және жалпы сипаттамасы. Нормативтік құқықтық актілердің жеке-құқықтық актілерден (қолдану актілері мен құқықты түсіндіру) айырмашылығы.

16.2. Құқық нормасы мен нормативтік құқықтық актінің бабының арақатынасы. Құқық нормасы және нормативтік бұйрық. Құқық нормасының құрылым сипаттамасының қатыстылығы. Құқық нормасын нормативтік құқықтық актінің бабына мазмұндау тәсілдері: тура, бланкетті және сілтемелі.

16.3. Нормативтік құқықтық актілердің түрлері, заңдық күші, әрекет ету ортасы, оларды шығару субъектілері және әрекет ету мерзімі бойынша саралануының критерийлері.

16.4. Заңның түсінігі. Құқық және заң. Заңның жоғарылығы. Конституция. Заң және заңдық нормативтік құқықтық актілер. Заңдар түсінігі.

16.5. Президенттің актілері. Үкіметтің актілері. Атқарушы билік органдарының актілері. Сот органдарының актілері. Конституциялық кеңестің актілері.

16.6. Қазақстандағы жергілікті органдардың актілері: мәслихаттардың, әкімдердің. Жергілікті нормативтік құқықтық актілер.

16.7. Жариялау тәртібі және нормативтік құқықтық актілердің заң күшіне енуі.

16.8. Нормативтік құқықтық актілердің мерзімде, кеңістікте, тұлғалар шеңбері бойынша әрекет етуі. Заңның кері күші.

17 тақырып. Құқық шығармашылық және нормативтік құқықтық актілердің жүйелілігі.

17.1. Қағида шығармашылығының, құқық шығармашылықтың, заң шығарушылықтың түсінігі. Құқық шығармашылығының жалпы сипаттамасы - құқықтың қалыптасу тәсілдері ретінде.

17.2. Құқық шығармашылық әр-түрлі (құқықтық жүйелерде. Құқық шығармашылық қызметінің қағидалары: демократизм, ғылыми сипат, заңдылық және кәсіпқорлық.

17.3. Халықтың тікелей құқық шығармашылығы. Референдум түсінігі.

17.4. Заң шығару процесінің сатысы және түсінігі.

17.6. Нормативтік құқықтық актілердің (заңдық) жүйелілігінің түсінігі.

17.7. Жүйелілік түрлері. Инкорпорация және оның түрлері: хронологиялық, жүйелілік және пәндік. Консолидация. Заңдылық кодификациясы және оның айырмашылық ерекшеліктері. Кодификация түрлері: кодекстер, негіздер, заңдар жинағы, ережелер, жарғылар. Заңдылық пандификация.

17.8. Заңдық (заң шығарушылық) техника және оның құқық шығармашылық және жүйелілік заң шығарушылықтағы маңызы.

17.9. Заңның тілі. Заңдылық есеп және осы мақсатта электронды-есептік техниканы пайдалану.

18 тақырып. Құқық жүйесі және заңдар жүйесі.

18.1. Құқық жүйесінің түсінігі. Құқықтың құрылымы.

18.2. Құқық жүйесінің құрылуының қағидаттары. «Құқық жүйесі» және «заңдар жүйесі» түсініктерінің арақатынасы. Құқық жүйесі және құқықтық жүйелер.

18.3. Құқықтың салаларға бөлінуінің негіздері: пәні, әдісі және қоғамдық қатынастарды құқықтық реттеу қағидаттары.

18.4. Құқық салалары. Негізгі құқық салаларына жалпы сипаттама.

Заңдардың кешенді салалары. Құқық салалары.

18.5. Құқықтық институттар және олардың түрлері. Субинституттар.

18.6. Бұқаралық және жеке құқық.

18.7. Материалдық және процессуалдық құқық.

18.8. Халықаралық және ұлттық құқықтың арақатынасы. Халықаралық құқықтың ұлттық құқыққа деген үстемділігі.

19 тақырып. Құқықтық қатынастар.

19.1. Құқықтық қатынастардың түсінігі.

19.2. Құқықтық қатынастардың саралануының (түрлері) критериілері. Реттеуші және қорғаншылық құқықтық қатынастар. Абсолютті және қатыстылық құқықтық қатынастар. Құқық салалары бойынша құқықтық қатынастардың саралануы.

19.3. Құқықтық қатынастардың құрамы. Құқықтық қатынастардың мазмұны.

19.4. Субъективтік құқықтың мәні және түсінігі. Заңдылықтың түрлері: құқықтық талап ету.

19.5. Құқықтық міндеттеменің мәні және түрлері, түсінігі.

19.6. Құқықтық қатынастардың субъектілері. Құқық субъектілерінің құқықтық қабілеттілігі, әрекет қабілеттілігі, деликттік қабілеттілігі. Құқық субъектілік. Құқықтық мәртебе. Компетенция. Құқық субъектілеріне мінездеме. Адам және азамат. Мемлекеттік орган. Лауазымды тұлға. Қоғамдық ұйым. Мемлекет. Жеке және заңды тұлға. Коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдар. Саяси партиялар. Кәсіподақтар.

19.7. Құқықтық қатынастардың объектілері (заттар).

19.8. Заңдық фактілер құқықтық қатынастардың пайда болу, өзгеру және тоқтатылу негіздері ретінде. Құқықтық салдардан және еріктік белгілер бойынша туындайтын заңдық фактілердің саралануы. Іс жүзіндегі (заңдық) құрамы.

20 тақырып. Құқықты жүзеге асыру және оның түрлері.

20.1. Құқықты жүзеге асырудың түсінігі, оның түрлері мен әдістері.

20.2. Құқықты жүзеге асырудың тікелей (жай) түрлері. Құқықты орындау, ақтау және пайдалану. Құқықпен тыйым салынған әрекеттерден гартыну. Құқық субъектілерімен заңдық міндеттемелердің орындалуы және субъективтік құқықтың жүзеге асырылуы. Құқықтық емес әрекеттерді тыю.

20.3. Құқықты жүзеге асыру кезінде қоғамдық қатынастар қатысушыларының іс жүзіндегі әрекеттері мен заң формаларының қатынасы. Норманың әрекетінің көп реттілігі оны жүзеге асыру ретінде.

21 тақырып. Құқық нормаларын қолдану.

21.1. Құқықты қолдану - құқықты жүзеге асырудың ерекше формасы (әдісі). Құқықты қолдану қажеттілігіне байланысты туындайтын жағдайлар.

21.2. Құқықты қолдану субъектілері: мемлекеттік органдар, лауазымды тұлғалар, құқық қорғау органдары.

21.3. Құқықты қолдану сатылары. Іс жүзіндегі жағдайларды анықтау. Істің заңдық негізін анықтау. Таңдау, зерттеу (талқылау) және құқықтық норманы тексеру. Заңдық сараптама. Шешім шығару және оны безендіру.

21.4. Құқық қолданбалы актілердің түрлері және түсінігі. Мүдделі адамдарға шешімді жария ету.

21.5. Құқықты қолдану процесіне қойылатын талаптар. Құқықты қолданудың тиімділігі. Өзін өзі соттауға жол бермеу.

22 тақырып. Нормативтік құқықтық актілерді талқылау.

22.1. Нормативтік құқықтық актілерді талқылаудың түсінігі. Құқық нормаларының мазмұнын түсіндіру және анықтау.

22.2. Талқылау субъектілері. Субъект бойынша талқылау түрлері: ресми және ресми емес, нормативтік және казуалды, аутентикалық, доктриналық (ғылыми), кәдімгі..

22.3. Құқықты талқылаудың тәсілдері (әдістері): филологиялық, тарихи, логикалық, жүйелік, теологиялық.

22.4. Талқылау көлемі (қорытындысы): дәлме-дәл, шектеулі және ұлғаймалы.

23 тақырып. Құқықтық сана.

23.1. Құқықтық сана - қоғамдық сананың түрі. Құқықтық сананың басқа да қоғамдық санамен арақатынасы: саяси, өнегелік, діндік.

23.2. Құқық пен құқықтық сананың әрекеттесуінің формалары. Құқық бұзушылықты алдын алу, құқықтық әрекет пен қылықты таңдау кезіндегі құқық шығармашылық, құқық қолданушы және құқық қорғау органдарының қызметіндегі құқықтық сананың рөлі. Құқықтық сананың дамуы мен қалыптасуына құқық пен мемлекеттің ісері.

23.3. Құқықтық сананың құрылысы. Құқықтық идеология және саяси-құқықтық психология: олардың байланысы, өзара әсері, таратылу және қарамақайшылық мүмкіндіктері. Қоғамдық, кластық, топтық және жеке құқықтық сана. Теоретикалық және кәдімгі құқықтық сана.

23.4. Заңгердің кәсіпкерлік құқықтық санасы. Тұлғаның саяси-құқықтық анықталуы.

23.5. Құқыққа қайшы және заңды мінезқұлық психологиясы.

24 тақырып. Құқықтық мәдениет және құқықтық нигилизм.

24.1. Құқық мәдениетінің құбылысы ретінде.

24.2. Құқықтық мәдениеттің түсінігі: элементтері және деңгейлері.

24.3. Құқықтық және саяси мәдениеттің арақатынасы.

24.4. Қоғамның, әлеуметтің, жеке тұлғаның құқықтық мәдениеті.

24.5. Заңгердің құқықтық мәдениеті. Қоғамның құқықтық мәдениетін жоғарылату кезіндегі мамандандырылған заңгерлер қауымдастығының рөлі.

24.6. Құқықтық мәдениеттің функциялары: танымдылық, бағалылық және реттеуші.

24.7. Құқықтық мемлекеттің принциптерін бекіту үшін құқықтық мәдениеттің маңызы

24.8. Құқықтық нигилизм және оның себептері. Құқықтық нигилизмнің формалары: құқық пен заңды сыйламаушылық, заңдылық мақсаттылығына айырбас, жеке тұлғалар мен әртүрлі әлеуметтік топтарда заң мен құқықтық тәртіпті, сотты сыйламаушылық, соттан тыс репрессиялар, адвокатура рөлінің деформациясына және т.б. бір-біріне деген мүдделерін қарама-қарсы қою.

24.9. Құқықтық нигилизм мен құқықтық демографияны жеңу жолдары.

24.10. Азаматтарды құқықтық тәрбиелеудің мақсаты мен мәні. Қазіргі заманда құқықтық жалпы

оқудың маңызы.

25 тақырып. Құқықтық кемтіктер және оларды толтыру әдістері.

25.1. Құқықтық кемтіктің түсінігі. Құқықтық кемтікті толтырудың әдістері.

25.2. Құқықтағы кемтікті құқық шығармашылық қызмет жолдарымен толтыру.

25.3. Құқықтағы аналогия институты. Заңның аналогиясы және құқықтың аналогиясы. Аналогияны қолдану негіздері және шарттары. Қылмыстық құқықта аналогияның пайдалануына жол бермеу.

25.4. Құқық нормаларын субсидиарлы қолдану.

26 тақырып. Заңды мінез-құлық.

26.1. Заңды мінез-құлық заң нормаларының нұсқауларына сәйкес мінез-құлық ретінде.

26.2. Заңды мінезқұлықтың түрлері. Активті, пассивті және қалыпты мінезқұлық.

26.3. Заңды мінезқұлықтың мотивациясы: заңды мінезқұлық нұсқаулығының түсінігі, қылмыстық жауаптылыққа деген қорқыныш, заңға бағынушылық тұлғаның мінезқұлқы мен санасының компоненті ретінде.

26.4. Құқықтық қатынастар түрлеріне енуі және осындай түрін қабылдамайтын құқықтық мінезқұлық.

26.5. Адамның конформизм және маргиналдылығы заңды және құқыққа қайшы мінезқұлық таңдауға әсер ететін факторлар ретінде.

27 тақырып. Құқық бұзушылық және заңды жауапкершілік.

27.1. Әлеуметтік мінез-құлықтан ауытқу мүмкіндігі. Құқық бұзушылықтың түсінігі.

27.2. Құқықбұзушылықтың негізгі белгілері.

27.3. Құқықбұзушылықтың түрлері. Қылмыстылықтық себептері және басқа да құқықбұзушылықтың әлеуметтік табиғаты.

27.4. Құқықбұзушылықтың заңдық құрамы. Құқықбұзушылықтың субъектілері. Құқықбұзушылықтың субъективтік жағы. Кінә түрлері. Құқықбұзушылықтың объектісі (пәні). Құқықбұзушылықтың объективтік жағы. Құқықбұзушылықтағы себепті байланыс және зиян.

27.5. Заңды жауапкершілік және оның түрлері.

27.6. Заңды жауапкершіліктің негіздері.

27.7. Заңды жауапкершіліктің моральдық және саяси жауапкершіліктен айырмашылығы.

27.8. Заңды жауапкершіліктің түрлері. Позитивтік және ретроспективті жауапкершілік. Заңды жауапкершілік және құқықтық санкциялар.

27.9. Заңды жауапкершіліктен босату негіздері. Кінәсіздік презумциясы және оның мәні.

28 тақырып. Заңдылық, құқықтық тәртіп, тәртіп.

28.1. Заңдылық түсінілігі. Заңдылықты қамтамасыз етудегі Конституцияның орны мен рөлі. Конституциялық заңдылық – заңдылық пен құқықтық тәртіптің негізі.

28.2. Заңдық деформация: себептері, түрлері, жеңу жолдары. Заңдылық және өктемдік. Тоталитарлық мемлекеттерде заңдылықты бұзудың түрлері.

28.3. Құқықтық тәртіптің түсінігі. Құқықтық тәртіп және қоғамдық тәртіп.

28.4. кепілдік және заңдылықты және құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету әдістері.

28.5. Тәртіп түсінігі. Заңдылық және тәртіп. Тәртіптің түрлері. Атқарушылық тәртіп және оның аппарат жұмысындағы рөлі. Технологиялық тәртіп. Кәсіпкерлік қызметтегі тәртіп.

29 тақырып. Құқық, жеке тұлға, қоғам.

29.1. Мемлекет және құқық теориясының көзқарасы бойынша жеке тұлға, адам, азамат ұғымы.

29.2. Азаматтық. Азамат және мемлекет.

29.3. Адам және азаматты құқықтары мен бостандықтарының түсінігі, олардың жүйесі. Адамның

құқықтары мен бостандықтарының саралануы. ҚР Конституциясы бойынша адамның құқықтары мен бостандықтарының жалпы сипаттамасы.

29.4. Қоғам мен мемлекет алдындағы заңдық міндеттеме және жауапкершілік. Азамат пен мемлекеттің өзара жауапкершілігі.

29.5. Жеке тұлғаның әлеуметтік және заңдық қорғаншылығы.

29.6. Адам құқығының халықаралық қорғалуы. Адам құқығының Жалпы декларациясы.

30 тақырып. Құқық саласы.

30.1. Құқық саласының түсінігі. Құқық саласының негізгі компоненттері – Құқықтық сана, құқықтық тәртіп, құқықтық норма, құқыққолданушылық, құқықшығармашылық, құқықтық ғылым, құқықтық білім, олардың жалпы сипаттамасы.

30.2. Қоғамның құқықтық жүйесі. Қоғамның құқықтық жүйесінің элементтері - заңдық ғылым, құқықтық түсініктер, заңдық техника, заңдық тәжірибе, олардың жалпы сипаттамасы.

30.3. Құқық саласы, құқықтық жүйе, құқық жүйесі түсініктерінің арақатынастары.

«ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ЭКОНОМИКА НЕГІЗДЕРІН ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ» ПӘНІ

I Бөлім

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің ғылым жүйесіндегі орны және оның пәні

Оқыту әдістемесі туралы жалпы ұғым. «Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің» пәні, мақсаты мен міндеттері, оның дидактикалық негіздері. Оқыту әдістемесі пәнінің негізгі функциялары. Курстың жалпы сипаттамасы мен оның негізгі ерекшеліктері. Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің педагогика, психология, логика, мемлекет пен құқық теориясы және мектеп тәжірибесімен байланыстылығы.

Курстың негізгі ұғымдары мен жалпы идеялары. Оқушыларға құқықтық және экономикалық білім мен тәрбие берудің негізгі міндеттері туралы Қазақстан Республикасының білім туралы Заңнамаларын, нормативті құжаттарын талдау. Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің ғылыми мәртебесі.

Зерттеу пәні мен зерттеу объектісі, міндеттері, ғылыми мәні және ұғымдық аппараты. Құқық және экономика негіздерін оқыту үрдісінің зерттеу әдістері. Құқық және экономика негіздері курсының теориялық және әдіснамалық негіздері.

Курс мазмұнын іріктеу көрсеткіштері мен олардың ерекшеліктері. Курстың негізгі мазмұны мен құрылымы. Курс мазмұнының қоғам өмірімен байланысы. Курстың оқушыларға құқықтық және экономикалық тәрбие беру жүйесіндегі орны мен рөлі.

II Бөлім

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің міндеттері, қазіргі жағдайы және жетілдіру бағыттары

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің мақсаты, міндеттері мен қазіргі жағдайы. Қазіргі кезеңде құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесін жетілдіру жолдары мен негізгі бағыттары. Тәуелсіз Қазақстандағы құқықтық және экономикалық білім беру мәселелері.

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесі-құқықтық және экономикалық білім берудің сапасын арттырудың қазіргі механизмі, оқушылардың құқықтық және экономикалық

санасын, мәдениетін қалыптастырушы ретінде. Құқықтық және экономикалық пәндерді оқыту әдістемесі-құқықтық және экономикалық оқыту мен білім берудің сапасын арттыру факторы. Болон декларациясының негізгі қағидаттары. Болон үрдісіне қосылғаннан кейінгі Қазақстан Республикасының білім беру жүйесіндегі қайта құру мәселелері. Құқықтық және экономикалық білім берудің мазмұны.

Шет елдердегі құқықтық және экономикалық пәндерді оқыту тәжірибесі. Құқықтық және экономикалық білім беруді дамыту міндеттері, мәселелері мен тенденциялары. Құқықтық және экономикалық құбылыстарды, категориялар мен заңдарды игерудегі оқушылардың танымдық іс-әрекеті.

III Бөлім

Құқық және экономика негіздерін оқытудың әдістері мен әдістемелік тәсілдері

Оқыту әдісі ұғымы. Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістерінің классификациясы. Оқыту әдістерін таңдаудың оңтайлы өлшемдері. Оқыту «әдісі» мен «тәсілі» ұғымдарының ара қатынасы. Құқық және экономика негіздерін оқыту үрдісіндегі әдістер мен тәсілдердің танымдық, тәрбиелік және дамытушылық рөлі. Ауызша оқыту әдісі, оқытудың көрнекілік әдісі, оқытудың практикалық әдісі. Материалды ауызша баяндаудың рөлі: әңгіме, конспектілік, образды, сюжетті әңгімелеу, картиналық және аналитикалық суреттеу, сипаттама, түсіндіру, мектеп дәрісі. Құқық және экономика негіздерін түсіндірмелі-иллюстративті және проблемалық оқыту әдістері. Оқушылардың негізгі біліктерін қалыптастырушы, тәсілдер мен құралдарды ұтымды іріктеу. «Технология» ұғымы. Педагогикалық технология пәні, міндеттері мен функциялары. Педагогикалық технология мен әдістемені салыстырмалы талдау. Педагогикалық технологияның кезеңдері мен түрлері.

Педагогикалық технология-оқушылардың белсенді іс-әрекетін қалыптастырудың әдістері мен үрдістердің жиынтығы мен бірізділігі ретінде. Педагогикалық технология оқушыларды оқытуға, дамытуға, тәрбиелеуге, өзін-өзі іске асыруға, жетілдіруге бағытталған. Құқық және экономика негіздерін оқытуда педагогикалық технологияны пайдаланудың жолдары.

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің ғылым жүйесіндегі орны және оның пәні

Оқыту әдістемесі туралы жалпы ұғым. «Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің» пәні, мақсаты мен міндеттері, оның дидактикалық негіздері. Оқыту әдістемесі пәнінің негізгі функциялары. Курстың жалпы сипаттамасы мен оның негізгі ерекшеліктері. Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің педагогика, психология, логика, мемлекет пен құқық теориясы және мектеп тәжірибесімен байланыстылығы.

Курстың негізгі ұғымдары мен жалпы идеялары. Оқушыларға құқықтық және экономикалық білім мен тәрбие берудің негізгі міндеттері туралы Қазақстан Республикасының білім туралы Заңнамаларын, нормативті құжаттарын талдау.

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесі курсының дүниетанымдық, әдіснамалық және логикалық негіздері

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің ғылыми мәртебесі.

Зерттеу пәні мен зерттеу объектісі, міндеттері, ғылыми мәні және ұғымдық аппараты. Құқық және экономика негіздерін оқыту үрдісінің зерттеу әдістері. Құқық және экономика негіздері курсының теориялық және әдіснамалық негіздері.

Курс мазмұнын іріктеу көрсеткіштері мен олардың ерекшеліктері. Курстың негізгі мазмұны мен құрылымы. Курс мазмұнының қоғам өмірімен байланысы. Курстың оқушыларға құқықтық және экономикалық тәрбие беру жүйесіндегі орны мен рөлі.

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің міндеттері, қазіргі жағдайы және жетілдіру бағыттары

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінің мақсаты, міндеттері мен қазіргі жағдайы. Қазіргі кезеңде құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесін жетілдіру жолдары мен негізгі бағыттары. Тәуелсіз Қазақстандағы құқықтық және экономикалық білім беру мәселелері.

Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесі-құқықтық және экономикалық білім берудің сапасын арттырудың қазіргі механизмі, оқушылардың құқықтық және экономикалық санасын, мәдениетін қалыптастырушы ретінде. Құқықтық және экономикалық пәндерді оқыту әдістемесі-құқықтық және экономикалық оқыту мен білім берудің сапасын арттыру факторы.

Құқықтық және экономикалық пәндерді оқытудың қазіргі тенденциялары

Болон декларациясының негізгі қағидаттары. Болон үрдісіне қосылғаннан кейінгі Қазақстан Республикасының білім беру жүйесіндегі қайта құру мәселелері. Құқықтық және экономикалық білім берудің мазмұны.

Шет елдердегі құқықтық және экономикалық пәндерді оқыту тәжірибесі. Құқықтық және экономикалық білім беруді дамыту міндеттері, мәселелері мен тенденциялары. Құқықтық және экономикалық құбылыстарды, категориялар мен заңдарды игерудегі оқушылардың танымдық іс-әрекеті.

Құқықтық және экономикалық пәндерді оқытудың принциптері

Принциптер оқытудың мазмұнына, ұйымдастырылуына және әдістемесіне қойылатын талаптарды анықтайтын қағидалар ретінде.

Оқыту принциптерінің жүйесі: білім берудің ғылымилық принципі, оқу үрдісінің тәжірибелік бағыттылығы; оқытудың жүйелілік, бірізділік және кешенділік принципі; оқушылардың құқықтық және экономикалық сауаттылығын ескере отырып, оқытудың түсініктілік, көрнекілік принципі; күрделіліктің жоғарғы деңгейінде оқыту принципі; білімді, іскерлікті және дағдыны меңгеру беріктілігі принципі; білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескеретін, ұжымдық және даралық тұрғыдағы принцип.

Құқық және экономика негіздерін оқыту барысында оқушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастыру әдістемесі

«Өзіндік жұмысы» ұғымы. Оқушыларының өзіндік жұмыстарының мақсаты мен міндеттері. Өзіндік жұмыстың түрлері. Оқушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастыруда түрлі деректерді пайдалану. Өзіндік жұмысын ұйымдастырудың мәні. Өзіндік жұмыстардың құқықтық және экономикалық мағлұматтарды меңгерудегі орны мен рөлі. Оқушылардың құжаттармен өзіндік жұмысында тапсырмалар жүйесін дайындау.

Құқық және экономика негіздерін оқытуда көрнекілік пен техникалық құралдарды пайдалану әдістемесі

Экономика және құқық негіздері курсы оқытудағы көрнекілік құралдардың маңызы мен функциялары. Көрнекілік және техникалық құралдарды қолданудың дидактикалық негіздері, олардың оқу үрдісіндегі рөлі. Курс бойынша, сабақта көрнекілік құралдарды қолданудың тиімді әдістемесі, сабақта оқыту мен тәрбиелеуде құралдарды кешенді қолдану. Мектеп кабинеті, экономика және құқық бұрышы, оның мазмұны, ұйымдастыру және безендіру.

ТҚЖ және кабинетті жабдықтау. Экономика және құқық негіздері курсы оқытуда көрнекілік құралдар мен ТҚЖ қолдану. Мұғалім мен оқушылардың көрнекілік және техникалық оқыту құралдармен жұмысында әдістемелік тәсілдерді анықтауы.

Құқық және экономика негіздерін оқытуда интерактивті және инновациялық әдістерді пайдалану әдістемесі

Интерактивті әдістеменің мақсаты, міндеттері және функциялары. Оқытудың интерактивті әдістерін пайдаланудың мәні мен жұмыс істеу тәсілдері. Сабақты ұйымдастыру мен басқаруда оқытудың интерактивті әдісті қолдану. Құқық және экономика негіздерін оқытуда интерактивті әдісті пайдалану жолдары. Құқық және экономика негіздерін оқытуда ақпараттық технологияны пайдалану. Құқық және экономика негіздерін оқытуда ойын түрін пайдаланудың әдістемелік аспектілері.

Оқу үрдісінде оқытудың ойын түрін іске асыру технологиясы. Оқу үрдісінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны (АКТ) соның ішінде компьютер мен интернетті қолдану. Сабақтың жаңа түрлерінің мазмұны, құрлымы, өткізуі және ұйымдастыруы.

Құқық және экономика негіздерін оқытуды ұйымдастырудың формасы. Құқық және экономика негіздері сабағы

Сабақ – оқу жұмысын ұйымдастырудың негізгі формасы ретінде. Сабақтың құқықтық және экономикалық курстың, бөлімнің, тақырыптың мазмұн жүйесіндегі орны. Сабақ мұғалім мен оқушының іс-әрекеті, әдістемелік тәсілдері мен мазмұнының бірлігі ретінде. Құқық және экономика негіздері сабағының түрлері, сабақтың типтерін таңдау факторлары.

Экономикалық және құқықтық мәліметтерді меңгеруде оқушылардың түрлі өзіндік жұмыстарын дайындауы. Құқық және экономика негіздері сабағының дидактикалық материалдарын дайындау. Мектептегі құқық және экономика сабақтары: мақсаты, құрылымы. Сабақтың жоспар конспектісін құру. Тақырыптық және күнтізбелік жоспарлау.

Құқық және экономика негіздерін оқытудың әдістері мен әдістемелік тәсілдері

Оқыту әдісі ұғымы. Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістерінің классификациясы. Оқыту әдістерін таңдаудың оңтайлы өлшемдері. Оқыту «әдісі» мен «тәсілі» ұғымдарының ара қатынасы. Құқық және экономика негіздерін оқыту үрдісіндегі әдістер мен тәсілдердің танымдық, тәрбиелік және дамытушылық рөлі. Ауызша оқыту әдісі, оқытудың көрнекілік әдісі, оқытудың практикалық әдісі. Материалды ауызша баяндаудың рөлі: әңгіме, конспектілік, образды, сюжетті әңгімелеу, картиналық және аналитикалық суреттеу, сипаттама, түсіндіру, мектеп дәрісі. Құқық және экономика негіздерін түсіндірмелі-иллюстративті және проблемалық оқыту әдістері. Оқушылардың негізгі біліктерін қалыптастырушы, тәсілдер мен құралдарды ұтымды іріктеу.

Құқық және экономика негіздерін оқытуда педагогикалық технологияны пайдалану

«Технология» ұғымы. Педагогикалық технология пәні, міндеттері мен функциялары. Педагогикалық технология мен әдістемені салыстырмалы талдау. Педагогикалық технологияның кезеңдері мен түрлері.

Педагогикалық технология-оқушылардың белсенді іс-әрекетін қалыптастырудың әдістері мен үрдістердің жиынтығы мен бірізділігі ретінде. Педагогикалық технология оқушыларды оқытуға, дамытуға, тәрбиелеуге, өзін-өзі іске асыруға, жетілдіруге бағытталған. Құқық және экономика негіздерін оқытуда педагогикалық технологияны пайдаланудың жолдары.

Оқушылардың танымдық қызметінің белсенді әдістері мен түрлері және психологиялық -педагогикалық негіздері

«Танымдық әрекет», «танымдық қызығушылық» ұғымдарының анықтамасы. Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесінде оқушылардың танымдық мүмкіндіктері мәселесін оқып үйрену. Негізгі таным үрдісіне қысқаша сипаттама. Құқық және экономика негіздеріне оқушылардың танымдық қызығушылығының ерекшеліктері. Құқық және экономика негіздерін оқытуда оқушыларды дифференциалдық тұрғыдан оқыту мәселелері.

Оқушылардың танымдық қызметін ұйымдастырудағы оқу материалдарының мүмкіндіктерін анықтау және сабақтың өтілуін талдау. Оқушылардың негізгі біліктерін қалыптастыруда ұтымды әдіс-тәсілдерді іріктеу. Құқықтық және экономикалық мәліметтерді меңгертуде оқушылардың түрлі өзіндік жұмыстарын ұйымдастыру. Құқық және экономика негіздері сабағына дидактикалық материалдарды дайындау.

Құқық және экономика негіздерін оқытуда оқушылардың білімін тексеруді ұйымдастыру әдістемесі

Оқушылардың білімін тексеру-оқу үрдісінің құрамдас бөлігі. Құқықтық және экономикалық пәндерді оқыту барысында тексеру мен бағалау оқу-әдістемелік мәселе ретінде. «Бақылау», «бағалау», «есепке алу» ұғымдарының өзара байланыстылығы. Құқық және экономика негіздерін оқытуда білім тексеру мен бағалау нәтижесінің міндеттері және мазмұны. Білім тексеруді ұйымдастыру, түрлері мен тәсілдері. Оқушылардың өзіндік жұмысында ағымды және қорытынды бақылауды өткізу әдістемесі. Білім алушылардың үлгерімін бақылау мен бағалау жүйесі.

Құқық және экономика негіздерін оқыту нәтижесін мұғалімнің бағалауы мен түсіндіруі. Оқушылардың білім мен біліктерін тексеру мен есепке алу- мұғалімнің өзін-өзі тексеру жұмысының маңызды құралы.

Құқық және экономика негіздерін оқыту үрдісінде оқушыларды тәрбиелеу

Құқық және экономика негіздері курсының тәрбиелік мақсаты мен мүмкіндіктерін іске асырудың әдістемелік жолдары. Қазақстандық патриотизмге, толеранттылыққа, ізгілікке, конфессияаралық және этникааралық келісімге тәрбиелеуді іске асыру. Тәрбиелік міндеттерді шешудің тиімді түрлері мен әдістерін таңдау. Сенім-нәтиже мен педагогикалық ықпал құралы ретінде.

Құқық және экономика пәні мұғалімінің қазіргі тұлғасы

Құқық және экономика негіздері пәнін оқытуға мұғалімінің дайындығы. Курсты оқытуға мұғалімнің теориялық және әдістемелік дайындығы. Құқық және экономика негіздерін оқытуға қажетті оқу материалдарын жинақтау, іріктеу, жүйелеу. Сабақ – біртұтас жүйе.

Сабақтың компоненттері мен олардың өзара байланысы. Сабақтың тиімділігін арттыру жолдары. Дамыта оқыту жағдайында құқық және экономика сабағына қойылатын талаптар мен оның ерекшеліктері. Тақырыптық және күнтізбелік жоспарлау. Мұғалімнің кәсібилігін арттыру жолдары. Оқушылардың экономикалық сауаттылығы мен құқықтық тәрбиелеуде құқық және экономика негіздері сабақтарының маңызы.